

Podklady, informace a kritéria k hodnocení maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury

Maturitní zkouška z českého jazyka a literatury se skládá ze 2 částí:

1. **Didaktický test** – společná část maturitní zkoušky
2. **Ústní zkouška** – profilová část maturitní zkoušky

Společná část maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v souladu s § 2 odst. 3 vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů, určuje konkrétní termíny konání didaktických testů - předmět: český jazyk a literatura v **jarním zkušebním období na 4. května 2021**

Didaktický test z českého jazyka a literatury

Od školního roku 2020/2021 se zkouška z českého jazyka a literatury ve společné části maturitní zkoušky koná pouze formou didaktického testu. **Testy jsou hodnoceny slovně hodnocením „uspěl(a)“ nebo „neuspěl(a)“ s procentuálním vyjádřením úspěšnosti.**

Žáci ze zkoušek společné části neobdrží známku. Didaktické testy jsou vyhodnocovány Cermatem. Kritéria hodnocení zkoušek společné části maturitní zkoušky pro školní rok 2020/2021 zveřejní Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy do **31. března 2021.**

Didaktický test trvá 85 minut.

Profilová maturitní zkouška – ústní zkouška z českého jazyka a literatury

Ústní zkouška se koná před maturitní komisí. V souladu s rámcovým a školním programem jsou vyučujícími českého jazyka a literatury připraveny **pracovní listy s texty všech děl z Kánonu titulů z české a světové literatury k ústní maturitní zkoušce v rozsahu 73 listů.** Seznam literárních děl, z něhož žák vybírá, sestavuje škola. Minimální celkový počet nabízených literárních děl je 60, horní hranice není stanovena.

Každý pracovní list obsahuje 2 texty – 1 text umělecký a 1 text neumělecký.

Žáci si losují z těchto listů podle svého vlastního seznamu vycházejícího ze školního Kánonu titulů z české a světové literatury.

Seznam žáka obsahuje 20 vybraných děl podle tabulky a následujících pravidel:

- Světová a česká literatura do konce 18. století je zastoupena minimálně 2 literárními díly.
- Světová a česká literatura 19. století je zastoupena minimálně 3 literárními díly.
- Světová literatura 20. a 21. století je zastoupena minimálně 4 literárními díly.
- Česká literatura 20. a 21. století je zastoupena minimálně 5 literárními díly.

- Další díla až do celkového počtu 20 děl pak žáci doplní libovolně ze školního Kánonu titulů z české a světové literatury.
- Minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu žáka zastoupena próza, poezie, drama.
- Seznam žáka může obsahovat maximálně 2 díla od jednoho autora.

Ústní zkouška z českého jazyka a literatury trvá nejdéle 15 minut, příprava 20 minut.

Žák při zkoušce prokazuje znalost vybraného literárního díla a správně charakterizuje neumělecký text – viz níže v tabulce „Struktura ústní zkoušky“

Kritéria hodnocení ústní zkoušky

ČJL – BODOVÁ ŠKÁLA HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY

	0	1	2	3	4
ANALÝZA UMĚLECKÉHO A NEUMĚLECKÉHO TEXTU	<ul style="list-style-type: none"> • Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. • Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře. • Analýza textu je nedostatečná. • Tvrzení jsou nedostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky. • Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře. • Analýza textu je dostatečná. • Tvrzení jsou dostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ve sdělení se občas objevují nedostatky. • Pomoc zkoušejícího je nutná občas. • Analýza textu je dobrá. • Tvrzení jsou dobře doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle. • Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle. • Analýza textu je velmi dobrá. • Tvrzení jsou velmi dobře doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují. • Pomoc zkoušejícího není nutná. • Analýza textu je výborná. • Tvrzení jsou výborně doložena konkrétními textovými pasážemi.
CHARAKTERISTIKA LITERÁRNĚHISTORICKÉHO KONTEXTU	<ul style="list-style-type: none"> • Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. • Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky. • Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ve sdělení se občas objevují nedostatky. • Pomoc zkoušejícího je nutná občas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle. • Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují. • Pomoc zkoušejícího není nutná.
VÝPOVĚĎ V SOULADU S JAZYKOVÝMI NORMAMI A ZÁSADAMI JAZYKOVÉ KULTURY	<ul style="list-style-type: none"> • Výpověď je ve vysoké míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. • Projev není plynulý, v jeho strukturaci se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. <p><i>nebo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Projev nelze hodnotit, žák téměř nebo vůbec nekomunikuje. • Argumentace je nedostatečná. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výpověď je ve větší míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. • Projev není plynulý, v jeho strukturaci se ve větší míře vyskytují nedostatky. • Argumentace je dostatečná. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výpověď je občas v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. • Projev není občas plynulý, v jeho strukturaci se občas vyskytují nedostatky. • Argumentace je dobrá. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se objevují ojediněle. • Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se objevují ojediněle. • Argumentace je velmi dobrá. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se téměř nevyskytují. • Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se téměř nevyskytují. • Argumentace je výborná.

**Hranice úspěšnosti byla stanovena na 44 % = 13 bodů,
maximální počet bodů je 28 bodů.**

24 -28 bodů = výborný

21-23 bodů = chvalitebný

15 -20 bodů = dobrý

14 -13 bodů = dostatečný

STRUKTURA ÚSTNÍ ZKOUŠKY

kritérium	ověřované vědomosti a dovednosti
ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU	I. část <ul style="list-style-type: none"> • zasazení výňatku do kontextu díla • téma a motiv • časoprostor • kompoziční výstavba • literární druh a žánr
	II. část <ul style="list-style-type: none"> • vypravěč / lyrický subjekt • postava • vyprávěcí způsoby • typy promluv • veršová výstavba
	III. část <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku • tropy a figury a jejich funkce ve výňatku
LITERÁRNĚHISTORICKÝ KONTEXT	<ul style="list-style-type: none"> • kontext autorovy tvorby • literární / obecně kulturní kontext
ANALÝZA NEUMĚLECKÉHO TEXTU	I. část <ul style="list-style-type: none"> • souvislost mezi výňatky • hlavní myšlenka textu • podstatné a nepodstatné informace • různé možné způsoby čtení a interpretace textu • domněnky a fakta • komunikační situace (např. účel, adresát)
	II. část <ul style="list-style-type: none"> • funkční styl • slohový postup • slohový útvar • kompoziční výstavba výňatku • jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

